

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2024/7320-STT

Dato

06.06.2024

Tidspunkt: 13.06.24

Stad: Sydneplassen 12/13

Til: Eivind Kolflaath, Hans Marius Hansteen, Julie Zahle, Vibeke Tellmann, Gunnar
Karlsen, Marilu Papandreou, Kirsten Bang, Johan Ulla, Frøya Lothe, Fredrik Johansen

Innkalling til instituttrådsmøte 13.06.24

I Godkjenning av innkalling og sakliste

II Orienteringssaker

- Orientering om streiken
- Innplassering av studieprogrammer i de nye kategoriene i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler
- Ny budsjett- og ressursfordelingsmodell ved HF

III Vedtakssaker

2024-09 Justering av bachelorprogrammet i filosofi

2024-10 Rekneskap pr. 31. mai

2024-11 Budsjettinnspel for 2025

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydneplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Steinar Bøyum
instituttleiar

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

UNIVERSITETET I BERGEN

Det humanistiske fakultet

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2024/7320-STT

Dato

07.06.2024

II Orienteringssaker

Vedlagt finn ein saksdokument til orienteringssaker på instituttrådsmøtet 15. juni.

NB! Orientering om streik blir gitt munnleg.

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Det humanistiske fakultet
Telefon 55589380
post.hf@uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Harald Hårfagres gate 1
Bergen

Saksbehandler
Unni K. Utvik

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Institutt for fremmedspråk
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Senter for vitenskapsteori

Referanse

2024/1354-UNU

Dato

21.05.2024

Invitasjon til informasjonsmøte om ny budsjett- og ressursfordelingsmodell ved HF

Fakultetsstyret oppnevnte i møte 30.01.24 (sak 2/24) et utvalg som skal foreslå en ny budsjett- og ressursfordelingsmodell for HF, med følgende sammensetning:

- Fakultetsdirektør Kim Ove Hommen (leder)
- Prodekan Ole Thomassen Hjortland
- Instituttleder Teemu Sakari Ryymin
- Administrasjonssjef Aleksander Morland
- Økonomisjef Annhild Fetveit

Instituttrådene ved HF inviteres med dette til et møte der det vil bli informert om status i utvalgets arbeid med muligheter for spørsmål og innspill. Ledergruppene ved enhetene kan også delta i møtet.

Tid: onsdag 19.06.24, kl. 09:00-10:30

Sted: auditorium D, Sydneshaugen skole

Vi tar sikte på å sende ut et høringsutkast til enhetene i medio juni med frist over sommeren.

Vel møtt

Vennlig hilsen

Kim Ove Hommen
leder

Unni K. Utvik
sekretær

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydneplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

13. mai 2024

22/5242-

Innplassering av studieprogrammer i de nye kategoriene i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

De nye kategoriene og satsene for studiepoengindikatoren i finansieringssystemet ble lagt frem i Prop. 1 S (2023–2024). Det fremkom også der at innplasseringen av utdanningene i kategori 1 og 2 skulle skje ut fra utdanningens fagområde.

Kunnskapsdepartementet har nå gått gjennom de aktive studieprogrammene og innplassert disse i de nye kategoriene. Innplasseringen er tilgjengelig i Database for statistikk om høyere utdanning (DBH). Denne innplasseringen vil ligge til grunn for resultatbasert uttelling i statsbudsjettet for 2025. Fremover vil institusjonene som tidligere kunne søke om endringer i innplasseringen innen fristen 1. november sammen med forslaget til satsinger utenfor rammen.

Ved grensetilfeller mellom de ulike kategoriene, f.eks. flerfaglige utdanninger og kunstutdanninger som er både utøvende og teoretiske, er det lagt til grunn et mestprinsipp. Studieprogrammene er innplassert ut fra det fagområdet som mesteparten av studiepoengproduksjonen ligger innenfor.

Departementet vil understreke de overordnede formålene med endringene i finansieringssystemet, slik de er beskrevet i Meld. St. 14 (2022–2023) og budsjettproposisjonene for 2023 og 2024. Endringene er en del av regjeringens tillitsreform for universitets- og høyskolesektoren, og det er lagt stor vekt på at endringene skal styrke institusjonenes frihet og ansvar i prioriteringen mellom sine ulike mål og oppgaver og i dimensjoneringen av de enkelte utdanningene. Satsene i finansieringssystemet, og endringene sammenlignet med de forrige, er ikke et signal om hva kostnadene i hver enkelt utdanning skal være, eller om kostnadene bør økes eller reduseres sammenlignet med i dag.

Universitetene og høyskolene får sin tildeling fra departementet som en rammebevilgning, Ifølge liste Deres ref Vår ref 22/5242- Dato 13. mai 2024 Side 2 som det er styrets ansvar å se under ett og disponere for å nå de overordnede målene best mulig. Den resultatbaserte uttellingen er en endring i den samlede rammebevilgningen, det er ikke midler som er knyttet til det enkelte fagmiljø/studieprogram eller den enkelte student. Utsagn om at det foreligger kryssubsidiering e.l. mellom utdanninger basert på satsene og studiepoengproduksjonen, er ikke i tråd med prinsippene som ligger til grunn for finansieringen av universitetene og høyskolene.

I tråd med målene om en forenkling av systemet og et styrket ansvar for institusjonene, vil koblingen mellom eksamenene og finansieringskategoriene endres fra og med 2025. Tidligere har en eksamen vært knyttet til finansieringsprosenten til studentens studieprogram og finansieringskategorien til emnets primære studieprogram. Fra 2025 av er det studentens studieprogram som vil bestemme både finansieringsprosenten og finansieringskategorien.

Med hilsen

Hedda Huseby (e.f.)
avdelingsdirektør

Sigve Berge Hofland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

III 2024-09 Justering av bachelorprogrammet og årsstudiene i filosofi

Dokument:

- «Justering av bachelorprogrammet og årsstudiene i filosofi»

Saksforelegg:

Det har i lang tid vore klart at både bachelorprogrammet og årsstudiet i filosofi har hatt nokre utfordringar, særleg knytt til stort fråfall. Delvis meiner vi at dette kan skuldast emneoppbygging og struktur i programmet, noko den eksterne fagfellen har påpeikt. Samstundes ser vi at årsstudiane rekrutterer stadig fleire ferske studentar, noko som ikkje er heilt i pakt med intensjonane bak programmet.

Undervisningsutvalet ved FoF har handsama denne saka i fleire omgangar, og har no presentert eit endringsframlegg som i all hovudsak instituttleiar sluttar seg til i det vedlagte notatet.

Framlegg til vedtak:

Instituttrådet vedtar dei omtalte justeringane av årsstudiet og bachelorprogrammet i filosofi, med oppstart høsten 2025.

Steinar Bøyum
instituttleder

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Justering av bachelorprogrammet og årsstudiet i filosofi

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Bachelorprogrammet i filosofi har vært bortimot uendret i lang tid. Selv om programmet på mange måter fungerer godt, har det noen utfordringer:

- Frafallet er svært høyt, også sammenlignet med andre HF-fag.
- Ekstern fagfelle har påpekt manglende helhet i programmet, blant annet i form av overlapp og uklar progresjon / nivådifferensiering.
- Programmets faglige oppbygning bør i større grad reflektere stabens sammensetning, særlig i lys av ansettelse siste år.

Det er også utfordringer med årsstudiet, som nå får dobbelt så mange søkere som BA-programmet:

- Studiet rekrutterer i økende grad ferske studenter, ikke viderekomne studenter slik man så for seg under opprettelsen.
- På grunn av endringene i studentmassen ble det gjort en *ad hoc* endring i oppbyggingen i 2021, men dette var ment som en midlertidig løsning inntil man gjorde en grundigere revisjon.
- Årsstudiet inneholder ikke exphil, som kan skape vansker for forutsetninger senere og for videre studier (i tillegg kan det fremstå betenkelig at mange av våre egne studenter ikke tar exphil første semester, gitt utviklingen på andre fakulteter).

På bakgrunn av dette har instituttledelsen bedt Utvalget for fagstudiet i filosofi (UFF) om en justering av årsstudiet og bachelorstudiet som kan svare på disse utfordringene.

Bachelorprogrammet i filosofi

UFF foreslår å gjøre endringer i bachelorprogrammet i filosofi. De foreslåtte endringene vil:

- oppnå bedre samsvar mellom programmets innhold og læringsmål (<https://www.uib.no/studier/BAHF-FILO/plan>); og
- øke studiekvaliteten ved å styrke progresjonen og sammenhengen mellom emnene på fagstudiet i filosofi, med mindre grad av overlapp og større grad av differensiering mellom de ulike nivåene i tråd med instituttets strategiplan (<https://www.uib.no/fof/167930/strategiplan-perioden-2023-2030>).

De foreslåtte endringene angår spesialiseringen i filosofi. Den nåværende spesialiseringen består av 30 studiepoeng i filosofihistorie, 10 studiepoeng i praktisk filosofi, 10 studiepoeng i teoretisk filosofi, 10 studiepoeng i logikk, en bacheloroppgave på 10 studiepoeng, og valgfrie emner i filosofi på til sammen 20 studiepoeng. Dette utgjør 90 studiepoeng til sammen.

Den foreslåtte endringen vil innebære at spesialisering fortsatt utgjør 90 studiepoeng, men består av følgende emner (alle navn er foreløpige):

- Filosofihistorie 1 (10 studiepoeng)
- Filosofihistorie 2 (10 studiepoeng)
- Praktisk filosofi 1 (10 studiepoeng)

- Praktisk filosofi 2 (10 studiepoeng)
- Teoretisk filosofi 1 (10 studiepoeng)
- Teoretisk filosofi 2 (10 studiepoeng)
- Logikk 1 (5 studiepoeng)
- Logikk 2 (5 studiepoeng)
- Bacheloroppgave (10 studiepoeng)
- Valgfritt emne i filosofi på 200-nivå (10 studiepoeng)

Endringene innebærer i hovedsak å fjerne et emne i filosofihistorie (FIL129) og et valgfritt emne for å skape rom for et nytt emne i praktisk filosofi og et nytt emne i teoretisk filosofi.

Dette forslaget medfører at det utvikles nye emner i praktisk og teoretisk filosofi. Selv om det er rimelig å anta at innholdet i de eksisterende obligatoriske emnene i praktisk filosofi (FIL124) og teoretisk filosofi (FIL125) vil videreføres i den nye studieplanen så vil det være nødvendig å gjennomgå innholdet i disse også.

Emnene i filosofihistorie (FIL120 og FIL121), emnene i logikk (LOG110 og LOG112), og bacheloroppgaven (FIL252) bør også evalueres, og muligens revideres, for å sikre bredde og sammenheng i innhold, samt variasjon i undervisnings- og vurderingsformer innenfor spesialiseringen. De foreslåtte endringene forutsetter imidlertid ingen vesentlige endringer i innholdet til disse emnene.

I den foreslåtte endringen vil ikke FIL129 være et obligatorisk emne, men tilbys som valgfritt emne for viderekomne studenter.

De foreslåtte endringene har to viktige fordeler:

- **Forslaget bidrar til mer bredde.** Studentene må ta to emner innenfor hver av filosofihistorie, praktisk filosofi og teoretisk filosofi. Dette gir en jevnere dekning av filosofiske områder og vil gi studentene et bredere grunnlag for videre studier. Det gir også en bedre refleksjon av instituttets brede forskningsprofil.
- **Forslaget bidrar til bedre progresjon.** Det blir for eksempel mulig for Praktisk Filosofi 2 å bygge på Praktisk Filosofi 1, og tilsvarende for de to emnene i teoretisk filosofi. Det vil også gi et bedre grunnlag for emnene på 200-nivå.

Her er et eksempel på hvordan programstrukturen kan se ut i tråd med de foreslåtte endringene:

	1. år	2. år	3. år
Høst	EXPHIL (10 sp) EXFAC (10 sp) Praktisk 1 (10 sp)	Historie 2 (10 sp) Praktisk 2 (10 sp) Teoretisk 2 (10 sp)	Frie studiepoeng (30 sp) <i>Anbefalt semester for utenlandsopphold (også mulig i 4. eller 6. semester).</i>
Vår	LOG 1 og 2 (10 sp) Historie 1 (10 sp) Teoretisk 1 (10 sp)	Valgfritt emne i FIL (10 sp) Bacheloroppgave (10 sp) Frie studiepoeng (10 sp)	Frie studiepoeng (30 sp)

Den foreslåtte endringen i spesialiseringens innhold er forenlig med ulike modeller for oppbyggingen av studieprogrammet. Det vil være nødvendig å diskutere ulike forslag i lys av pedagogiske og praktiske hensyn. Dette gjelder for eksempel utfallet av det pågående studieporteføljeprojektet, om enn det ikke ligger an til at dette vil ha følger for den foreslåtte justeringen.

Årsstudium i filosofi

UFF foreslår også å gjøre endringer i årsstudium i filosofi. I sin nåværende form er årsstudium i filosofi lagt opp slik at studentene tar 20 studiepoeng i praktisk filosofi (FIL124 og FIL128), 10 studiepoeng i filosofihistorie (FIL120), 10 studiepoeng i logikk (LOG110 og LOG112), og valgfrie emner i filosofi på til sammen 20 studiepoeng.

Den foreslåtte endringen vil innebære at årsstudium består av følgende emner (alle navn er foreløpige):

- Praktisk filosofi 1 (10 studiepoeng)
- Teoretisk filosofi 1 (10 studiepoeng)
- Filosofihistorie 1 (10 studiepoeng)
- Logikk 1 (5 studiepoeng)
- Logikk 2 (5 studiepoeng)
- Valgfritt emne i filosofi på 100- eller 200-nivå (10 studiepoeng)
- Exphil (for studenter som ikke har exphil) eller valgfritt emne i filosofi på 100- eller 200-nivå (for studenter som har exphil) (10 studiepoeng)

De foreslåtte endringene har to viktige fordeler:

- **Forslaget bidrar til bredde.** I den nåværende modellen må studentene ta to emner i praktisk filosofi med mye overlapp i innhold. I tillegg krever ikke den nåværende modellen at studentene tar et emne i teoretisk filosofi. Forslaget til ny modell innebærer at studentene må ta en mer balansert fordeling av emner i filosofihistorie, praktisk filosofi, teoretisk filosofi, og logikk. Dette vil eksponere studentene for et bredere spekter av filosofiske temaer som i større grad

reflekterer bredden i instituttets forskningsprofil.

- **Forslaget legger til rette for overgang fra årsstudium til bachelorprogrammet.** Selv om noen av studentene tar årsstudium i filosofi i forbindelse med studier i andre fag, så er det også mange studenter som begynner sine universitetsstudier med årsstudium i filosofi. Den foreslåtte endringen legger til rette for en enklere og mer naturlig overgang fra årsstudium i filosofi til bachelorprogrammet i filosofi for de studentene som ønsker å gjøre det.

Konklusjon

Instituttledelsen mener forslaget til UFF svarer på utfordringene i fagstudiet på en enkel og elegant måte, og som utretter mye med små justeringer. Det er ingen omfattende revisjon, snarere et sett justeringer, men som likevel kan bety mye for kvaliteten i programmet.

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2024/7320-STT

Dato

07.06.2024

III 2024-09 Rekneskap etter 1. tertial 2024

Dokument:

- «Økonomirapport til instituttrådet ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier»

Saksforelegg:

Instituttrekneskapen etter dei fire første månedene av 2024 viser at ein er godt i samsvar med budsjettet til no. Totaløkonomien (inkludert både Examen philosophicum og eksterne prosjekt) viser eit netto-forbruk på 9 454 000 av eit budsjett på 10 332 000. Ein av forklaringane på det positive resultatet er at instituttet nyleg har fått tilført 200 000 i ubrukte midlar frå eit prosjekt avslutta for lengst, men hovudforklaringa er at forbruket har vore markant mindre enn budsjettet fram til no.

Instituttets einaste økonomiske utfordring er knytt til Examen philosophicum, i 2024 som i åra før dette. Planen er å redusere det akkumulerte underskottet frå ca. 6,5 mill. ved inngangen til 2024 til 4,5 mill. ved inngangen til 2025. Så langt er vi i rute, men det er stor risiko for at denne målsetjinga må nedjusterast i august, når vi kjenner talet på kurs i haustsemesteret og vi har betre oversikt over effekten av tariffoppgjæret.

Framlegg til vedtak:

Instituttrådet tar rekneskapsrapport etter 1. tertial til orientering

Steinar Bøyum
instituttleder

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Økonomirapport til instituttrådet ved Institutt for filosofi og førstesemester – pr april 2024

1. Status instituttet totalt

Instituttøkonomien består av grunnbevilgning (GB) og eksterntfinansierte prosjekter (BOA). Grunnbevilgningen (GB) består av grunnbevilgning annuum (GA), dvs. instituttets «frie midler» (som instituttet selv avgjør bruken av) og grunnbevilgningsprosjekter (GP), dvs. øremerkede midler. Det overordnede bildet for instituttets inntekter og kostnader pr april vises i tabell 1 under.

Tabell 1 Status instituttet totalt (bare inntekter og kostnader)

Tall i 1000 kroner

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-7 059	-3 001	-2 718	-9,4%
Kostnader	7 673	13 333	12 172	8,7%
Sum totalt	614	10 332	9 454	8,5%

Årsbudsjettet for inntektene består av BOA-inntekter på 6,3 mill. kr og GB-inntekter på 0,759 mill. kr. Regnskapsførte inntekter er 0,283 mill. kr lavere enn budsjettet pr april, hvor avviket er 0,273 mill. kr lavere BOA-inntekter enn budsjettet så langt i 2024.

Årsbudsjettet for kostnadene er totalt på 7,673 mill. kr. Kostnadsbudsjettet på BOA er på 6,3 mill. kr, det samme som inntektene. Kostnadsbudsjettet er 1,373 mill. kr på GB.

Kostnadsbudsjettet er i praksis langt høyere, men blir kamouflert ved at interninntektene fra andre fakultet for Examen philosophicum blir budsjettet under interne transaksjoner¹. I tillegg minnes det om at lønnskostnadene for faste ansatte i stor grad er på fakultetets budsjett.

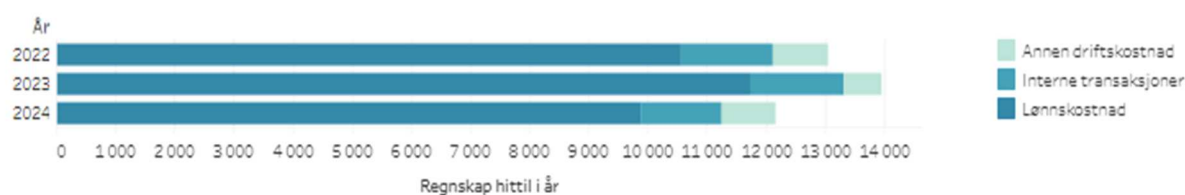
Regnskapsførte kostnader pr april viser 1,161 mill. kr lavere kostnader enn budsjettet. Kostnadsavviket fordeles på 0,273 mill. kr lavere BOA-kostnader enn budsjettet og 0,887 mill. kr lavere kostnader på grunnbevilgningen.

Linjen «sum totalt» er budsjetterte kostnader uten tilsvarende inntekter. Summen på 0,614 mill. kr består av følgende elementer: tildelt kostnadsramme fra fakultetet på 1,657 mill. kr, forventet nedgang i akkumulert underskudd på Examen philosophicum på 2,006 mill. kr, samt budsjetterte kostnader av ubrukte midler på GP fra 2023 på 0,963 mill. kr. Regnskapet for de samme postene viser på samme linjen «sum totalt» et resultat på 9,454 mill. kr, fordelt på 9,36 mill. kr i kostnader på GA og 0,094 mill. kr i kostnader på tidligere ubrukte midler på GP.

¹ Interne transaksjoner er UiB-interne inntekter og kostnader og består blant annet av kursinntekter fra fakultetene for Examen philosophicum-undervisning, og såkalt nettobidrag fra BOA-virksomheten til å dekke lønn og indirekte kostnader fra grunnbevilgningen knyttet til eksterntfinansierte prosjekter, men også UiB- og fakultetsinterne kostnader pr BOA-årsverk, for fellesbidrag, husleie og administrasjon.

Figur 1 Utvikling kostnader totalt

Tall i 1000 kroner

Utvikling i kostnader totalt på instituttet (GB + BOA) i 2024 sammenlignes mot 2022-2023 i figur 1. Det har vært en markant nedgang i totale lønnskostnader sammenlignet med 2023 som følge av færre ansatte på eksternfinansierte prosjekt og grunnbevilgningsprosjekt.

2. Status grunnbevilgningen (GB)

2.1 Status i forhold til budsjett

Tabell 2 Status grunnbevilgningen (GB) (NB! Konto 8901 er filtrert bort)

Tall i 1000 kroner

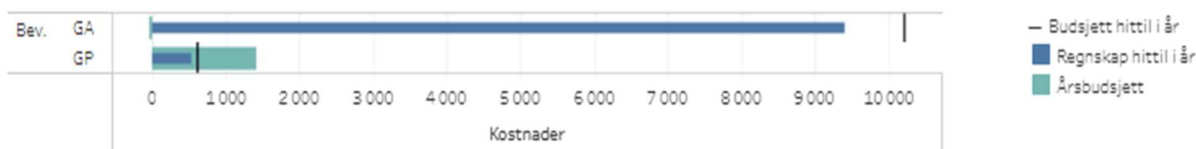
	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-759	-500	-490	-1,9%
Kostnader	1 373	10 832	9 945	8,2%
Sum	614	10 332	9 454	8,5%
Overføring fra i fjor	5 380	5 380	5 506	-2,3%
Sum	5 380	5 380	5 506	-2,3%
Sum totalt	5 994	15 712	14 960	4,8%

Inntektene på grunnbevilgningen er marginalt lavere enn budsjettet pr april, mens kostnadene er 0,887 mill. kr lavere enn budsjettet så langt i 2024.

Overføring fra i fjor består av et akkumulert underskudd pr 31.12.2023 på Examen philosophicum på 6,506 mill. kr og ubrukte midler på diverse grunnbevilgningsprosjekt med samlet overføring til 2024 på 1,126 mill. kr.

Figur 2 Kostnader grunnbevilgning (GB)

Tall i 1000 kroner

På grunnbevilgningen ser vi av figur 2 at kostnadene er lavere enn budsjettet så langt i 2024 på grunnbevilgning annuum (GA inkludert Examen philosophicum) og marginalt lavere enn budsjett på grunnbevilgningsprosjektene (GP). Avvikene blir forklart nærmere i fortsettelsen.

2.2 Grunnbevilgning annuum (GA)

Tabell 3 Status annuum (GA) (NB! Konto 8901 er filtrert bort)
Tall i 1000 kroner

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-315	-56	-46	-16,6%
	Sum	-315	-56	-46	-16,6%
Kostnader	Lønnskostnad	27 164	9 183	9 029	1,7%
	Annen driftskostnad	1 682	453	394	13,1%
	Interne transaksjoner	-28 879	578	-16	102,8%
	Sum	-34	10 214	9 407	7,9%
Sum	-349	10 158	9 361	7,8%	
Resultat	Overføring fra i fjor	6 506	6 506	6 506	0,0%
	Sum	6 506	6 506	6 506	0,0%
Sum	6 506	6 506	6 506	0,0%	
Sum totalt		6 157	16 664	15 867	4,8%

Annuumsmidler tildeles som en årlig kostnadsramme fra fakultetet, med unntak av budsjettet for Examen philosophicum, som finansieres av de ulike fakultetene ved UiB, med grunnlag i hvor mange kursenheter de kjøper per år.

Tabell 3 viser status for Grunnbevilgning annuum inkludert Examen philosophicum. Pr. april viser regnskapet et forbruk på 9 361 mill. kr mot budsjett på 10 158 mill. kr. Overføringen fra i fjor gjelder det akkumulerte overforbruket på Examen philosophicum.

Økonomien knyttet til er en svært vesentlig del av annuumet ved FOF. Vi ser derfor nærmere på Examen philosophicum og Grunnbevilgning annuum (GA) hver for seg i avsnittene under.

Grunnbevilgning annuum uten Examen philosophicum

Tabell 3 Status annuum (GA) (NB! Konto 8901 er filtrert bort)
Tall i 1000 kroner

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-190	-56	-46	-16,6%
	Sum	-190	-56	-46	-16,6%
Kostnader	Lønnskostnad	808	277	208	24,8%
	Annen driftskostnad	1 682	453	394	13,1%
	Interne transaksjoner	-642	-660	-1 194	80,9%
	Sum	1 847	70	-591	941,0%
Sum	1 657	15	-638	4448,2%	
Sum totalt	1 657	15	-638	4448,2%	

GA (uten Examen philosophicum) består i hovedtrekk av følgende:

- Instituttet får en kostnadsramme fra fakultetet som oppdateres gjennom året med eventuelle nye tildelinger. Kostnadsrammen består blant annet av resultatmidler, vikarmidler, diverse særbevilgninger og overføringer fra 2023. Kostnadsrammen for 2024 er pr april på 1,657 mill. kr.
- Kostnadsrammen fra fakultetet er ikke nok til å dekke instituttets kostnader. Instituttet får betydelige inntekter fra BOA prosjekter-gjennom frikjøp og overhead

som er viktige for handlingsrommet til instituttet. I 2024 er det budsjettert med 1,9 mill. kr i inntekter fra BOA, mens indirekte kostnader tilknyttet BOA-prosjektene er budsjettert til 0,865 mill. kr. Nettobidraget til instituttet fra BOA er dermed ca. 1 mill. kr i 2024. BOA-inntektene kommer inn i regnskapet under interne transaksjoner i tabell 3, og bidrar til å dekke instituttets kostnader til lønn, drift, osv.

Bunnlinjen i tabell 3 viser at det pr april er bokført 0,638 mill. kr mer inntekter enn bokførte kostnader. Inntektene kommer inn enten under Salgs- og driftsinntekt eller under interne transaksjoner. Det er bokført betydelig med BOA-inntekter pr. april, samt at driftstilskuddet for 2024 på 0,4 mill. kr fra Examen philosophicum er overført til instituttet. Pr. april gjenstår det dermed 2,3 mill. kr av kostnadsrammen til instituttet for 2024.

De neste avsnittene er en kort gjennomgang av inntekts- og kostnadspostene i tabell 3.

Inntektene er marginalt lavere enn budsjett pr april, mens kostnadene er totalt 0,661 mill. kr lavere enn budsjett.

Det er et mindre avvik på lønnskostnadene som følge av en feilbudsjettering på WAB da noen lønnskostnader er flyttet til grunnbevilgningsprosjektet til WAB. Øvrige lønnskostnader på GA er som forventet. Internt frikjøp av Examen philosophicum-personell er bokført på mai-regnskapet og ikke synlig i april-rapporten, men har vært i stor grad som forventet.

Det er også et mindre avvik på driftskostnader. Generelt har bruk av driftsmidler vært lavt hittil i 2024, men erfaringsmessig øker forbruket utover året. På instituttets uspesifiserte annum (drift) er det brukt ca. 0,35 mill. kr av årsbudsjett på 1,423 mill. kr.

På interne transaksjoner er det et større avvik mot budsjett med 0,534 mill. kr pr april. Avviket er i stor grad BOA-inntekter som er kommet inn i regnskapet tidligere enn budsjettert, samt en uventet prosjektavslutningssaldo på 0,2 mill. kr som er overført til instituttet. Det ble budsjettert med 1,9 mill. kr i BOA inntekter i 2024. Det mottas noe mindre inntekter fra noen prosjekt, mens andre prosjekt bidrar ekstra, slik at det forventas at prognosen kan beholdes for 2024.

Oppsummert så gjenstår det 2,3 mill. kr av kostnadsrammen for 2024. Inntil 5 % av kostnadsrammen på 1,657 mill. kr. fra fakultetet kan overføres til påfølgende år hvis det er ubrukte midler pr 31.12.2024, mens et overforbruk overføres i sin helhet til 2025. Det positive avviket mot budsjett pr. april forventes å jevne seg ut over året, forutsatt at driftsmidler under diverse tildelinger blir brukt som planlagt, slik at det forventes et resultat hvor mellom 0-5 % gjenstår av kostnadsrammen.

Examen philosophicum

Tabell 3 Status annum (GA) (NB! Konto 8901 er filtrert bort)

Tall i 1000 kroner

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-125			
	Sum	-125			
Kostnader	Lønnskostnad	26 356	8 906	8 821	1,0%
	Interne transaksjoner	-28 237	1 237	1 177	4,8%
	Sum	-1 881	10 143	9 998	1,4%
Sum		-2 006	10 143	9 998	1,4%
Resultat	Overføring fra i fjor	6 506	6 506	6 506	0,0%
	Sum	6 506	6 506	6 506	0,0%
Sum		6 506	6 506	6 506	0,0%
Sum totalt		4 500	16 649	16 505	0,9%

For grunnbevilgningsprosjekter overføres over- eller underskudd i sin helhet til året etter. Denne praksisen har fakultetet holdt på også etter at Examen philosophicum ble omgjort til en del av GA etter innføringen av ny økonomimodell fra og med 2021.

Undervisning ved Examen philosophicum blir skreddersydd til alle fakulteter ved UiB. Siden kursene finansieres av alle fakultetene, basert på avholdte kurs, viser vi denne delen av økonomien separat.

Underskuddet som har oppstått i de senere årene på Examen philosophicum skyldes omlegging av studieprogram ved flere av fakultetene der kursene ble flyttet til senere i studieløpet. Dette medførte færre kurs og lavere inntekter, mens de faste kostnadene fortsatte å løpe. Fra 2023 var aktiviteten tilbake med tilnærmet full kursportefølje.

Akkumulert underskudd var på 6,506 mill. kr ved inngangen til 2024. Det vil etter planen bli hentet inn igjen, ved at prisen er satt litt høyere enn kostnadene pr kurs. Det skal gi en gradvis nedbetaling av det akkumulerte underskuddet de neste 3-5 årene. For 2024 er det budsjettet med at underskuddet skal reduseres til 4,5 mill. kr.

Pr april er det ikke bokført hverken eksterne eller interne inntekter på Examen philosophicum. I mai er det imidlertid internfakturert for 40,5 kurs avholdt i vårsemesteret. Prognosen er på 113-114 kurs totalt i 2024.

Kostnadene er 0,145 mill. kr lavere enn budsjettet pr april. Lønnskostnadene er 0,085 mill. kr under budsjett, som følge av høye refusjoner p.g.a sykefravær, og derav innsparte midler (vikarkostnadene har ikke vært like høye). På interne transaksjoner er det et mindre avvik på 0,06 mill. kr.

Oppsummert er Examen philosophicum i stor grad som budsjettet pr april. Det forventes at det akkumulerte underskuddet reduseres til 4,5 mill. kr, men det vil avhenge av antall kurs som blir avholdt i høst og vikarbehov.

2.3 Grunnbevilgning prosjekt (GP)

Tabell 4 Status kostnader øremerkede prosjekter
Tall i 1000 kroner

Prosjekt/egenfin.	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
100406 Likestillingsarbeid, HF	290			
100475 EU toppfinansiering/støtte, HF	60			
100520 Rekrutteringsstillinger, HF	444	134	40	70,2%
100544 Insentivmidler studier, HF	84	84	84	-0,4%
100560 Internasjonalisering, HF	34			
100589 Humaniorastrategien, HF	181	181	157	13,0%
102611 Vitenskapelig og teknisk utstyr, HF	314	219	135	38,3%
Sentral egenfinansiering	0	0	121	
Sum totalt	1 407	618	538	13,0%

Grunnbevilgning prosjekt er øremerkede midler viderefordelt fra UiB sentralt. Denne typen midler er disponible i henhold til retningslinjer gitt i bevilgningen, med unntak av driftsmidler til stipendiater og postdoktorer, som er overførbare inntil budsjettåret etter ansettelsesperiodens utløp.²

Tabell 4 viser kostnadsregnskapet for øremerkede midler på grunnbevilgningsprosjekter (GP) pr april. Totalt er det brukt 0,538 mill. kr mot budsjett på 0,618 mill. kr, det vil si et mindre avvik på 0,08 mill. kr for grunnbevilgningsprosjektene totalt.

Avvik er i hovedsak *periodiseringsavvik*, da kostnadene kommer senere enn opprinnelig budsjettert. Det gjelder spesielt driftsmidlene til stipendiater og postdoktorer på rekrutteringsprosjektet, hvor forbruket reelt fordeles over flere år. Restmidler på grunnbevilgningsprosjektene blir i hovedsak overført fra 2024 til 2025. Pr april er det ikke vesentlig risiko for overforbruk på grunnbevilgningsprosjektene.

3. Status bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Tabell 5 Status inntekter bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet
Tall i 1000 kroner

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
NFR NFR	-5 000	-2 068	-1 639	-20,7%
EU EU - rammeprogram for forskning	0	0	-79	
Andre Andre bidragsytere	-1 000	-333	-365	9,5%
Gaver som utløser gaveforsterkningsmidler	0	0	-7	
Organisasjoner og stiftelser	0	0	-139	
Gaver s.. Gaver som ikke utløser gaveforsterkningsmi..	-300	-100	0	-100,0%
Sum totalt	-6 300	-2 501	-2 228	-10,9%

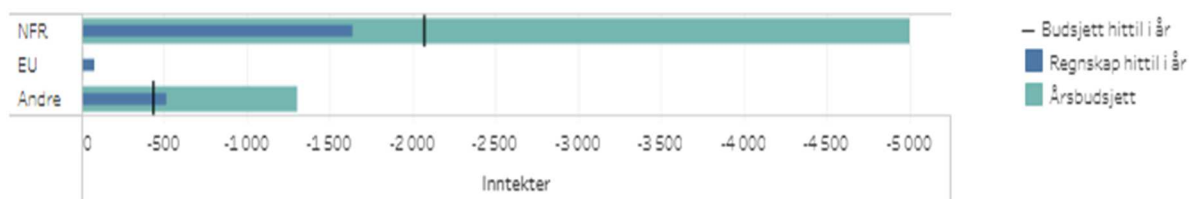
Eksternfinansierte midler tildeles for en gitt prosjektperiode basert på finansieringskildens kriterier. Ubrukte midler som følge av utsatt aktivitet blir i stor grad overført til senere år i prosjektene.

² Fra 2021 ble smådriftsmidler flyttet til GA, samt andre fakultetsinterne aktiviteter (for eksempel EVU og Examen philosophicum).

Tabell 5 viser den eksternfinansierte virksomheten (BOA) og gir en oversikt over de ulike finansieringskildene ved instituttet. Det er ikke budsjettet med inntekter fra EU i 2024 på instituttet, men det har vært bokført noe aktivitet på prosjekt som skal avsluttes. Oversikten viser inntekter på 2,228 mill. kr pr april mot budsjett på 2,501 mill. kr. BOA-aktiviteten er 0,766 mill. kr lavere i tilsvarende periode i 2024 sammenlignet med 2023, i hovedsak som følge av at TMS Elite er ferdig.

Figur 3 Inntekter bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Tall i 1000 kroner

UNIVERSITETET I BERGEN

Det humanistiske fakultet

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2024/7320-STT

Dato

07.06.2024

III 2024-11 Budsjettinnspel for 2025

Dokument:

- «Budsjettforslag 2025 – innspill fra institutt og sentre»
- «Budsjettinnspel FoF 2025»

Saksforelegg:

Det årlege budsjettinnspelet har i år frist så seint som 26. juli og skal leverast i ein situasjon der budsjetttrammene er mindre enn på lenge og på eit tidspunkt der både UiB og HF sin budsjettfordelingsmodell er i støypeskeia.

Trass i dette foreslår vi her eit «offensivt» innspel for 2025, der vi bl. a. ber om to nye stillingar ved Examen philosophicum.

Framlegg til vedtak:

Instituttrådet sluttar seg til budsjettinnspelet for 2025.

Steinar Bøyum
instituttleiar

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Det humanistiske fakultet
Telefon 55589380
post@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Nygårdsgaten 5
Bergen

Saksbehandler
Annhild Fetveit
55589386

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Senter for vitenskapsteori
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Institutt for fremmedspråk

Referanse

2024/6210-ANNHFE

Dato

15.05.2024

Budsjettforslag 2025 - innspill fra institutt og sentre

Vi ber med dette om innspill fra institutt og sentre til budsjettforslaget for 2025 og langtidsbudsjettet for resterende strategiperiode frem til 2030, *innen 26. juli*. De årlige budsjettinnspillene skal bidra til operasjonalisering og gjennomføring av gjeldende strategi.

Som kjent er UH-sektoren inne i en krevende tid med økonomisk realnedgang. Det innebærer et redusert økonomiske handlingsrom for både UiB og HF. Strammere og mindre rammer gjør at budsjetteringen for 2025 og de nærmeste årene fremover vil bli krevende for samtlige aktører i sektoren – inkludert for oss.

De nye finansieringsmodellene både nasjonalt og ved UiB innebærer økt vekt på resultatinntekter. I den nasjonale modellen er antallet indikatorer og dermed potensielle inntektskilder redusert. Alle indikatorer for forskning er fjernet. I den nye nasjonale modellen, som trer i kraft fra årsskiftet, vil det derfor kun være utdanning som genererer resultatinntekter, og der produksjonen av studiepoeng tillegges desidert størst vekt. De nye nasjonale og lokale modellene vil virke gjensidig forsterkende ved at HF sin økonomi blir enda mer resultatavhengig fra og med 2025. Kombinasjonen av tre suksessive år med svært svake søkertall, lav gjennomføringsgrad og lav studiepoengproduksjon vil derfor ikke bare gi inntektssvikt. Vi kommer også til å merke inntektssvikten sterkere enn hva som ville ha vært tilfelle tidligere.

Inntektssvikten vil prege vår økonomi i flere år fremover. Avstanden i tid mellom resultater og resultatinntekter gjør til at det er først fra og med 2025 at de svake søkertallene for alvor vil gi seg utslag i fakultetsøkonomien. Nøkkelord for budsjettprosessen for 2025 og årene fremover vil derfor være prioritering, faglige ambisjoner, kostnadskontroll og økt vektlegging av inntektsgenerende virksomhet. Det bør være vår ambisjon å bruke en periode der handlingsrommet reduseres til å foreta prioriteringer som vil gi oss økt handlingsrom på sikt.

Fakultetsledelsen ønsker en tett dialog og nært samarbeid med enhetene om hvordan vi i fellesskap skal takle de økonomiske og faglige utfordringene vi står overfor.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Enhetenes innspill til budsjettforslag for 2025 og langtidsbudsjett frem til 2030 vil både være viktige innspill til budsjettprosessen og for veivalgene vi skal ta fremover.

Innspillene fra institutt og sentre har to funksjoner i fakultetets budsjettbehandling:

- De danner grunnlag for fakultetets budsjettforslag og langtidsbudsjett til universitetsledelsen, med frist ca. 1. september, og
- De er viktige for å synliggjøre, justere og konkretisere fakultetets faglige ambisjoner, prioriteringer og målsettinger fremover mot behandling av budsjettfordelingsaken i desember.

Se vedlegg 1 for tidsplan for hele budsjettprosessen.

Utforming av budsjettinnspillet

Budsjettinnspillet består av en skriftlig del (maksimalt fire sider) og vedlagt skjema med viktige forutsetninger for budsjett og langtidsbudsjett som enhetene må fylle ut.

I den skriftlige delen inviteres enhetene til å skrive om ambisjoner, planer og prioriteringer fremover og hvordan disse støtter oppunder fakultetets strategi 2023-2030. Skjemaet med forventede realistiske resultater i langtidsperioden bør også være i samsvar med enhetens planer. Det er viktig at effekten av satsinger sees i sammenheng med forventede resultater, særlig i langtidsprognosene. Oversikter over gjeldende BOA/EVU-portefølje (vedlegg 4-5) er ment å gi hjelp til å finne riktignivå på forutsetningene i langtidsperioden.

Utdanning

Undervisningsaktiviteten må i størst mulig grad tilpasses enhetens faste ressurstilgang.

- Planer og mål knyttet til å utvikle attraktive studier som øker:
 - Studentrekruttering.
 - Studiepoengproduksjon.
 - Studiepoeng per student.
 - Gradsgjennomføring på normert tid.
 - Studentutveksling (inkludert antall betalende studenter utenfor EØS).
- Økonomiske konsekvenser av og faglig tilpassing til lavere studentrekruttering.
- Planer og ambisjoner for søknader om eksterntfinansiering for utdanningssiden, for eksempel til HKDIR.
- Planer for å styrke porteføljen av etter- og videreutdanningstilbud på en måte som er økonomisk bærekraftig.
- Undervisningstilbud for andre enheter ved UiB som medfører inntekter fra andre fakulteter. Eventuelt motsatt, undervisning ved andre enheter som bekostes av vårt fakultet.
- Planlagte effektiviseringstiltak for eksempel knyttet til vurderingsformer.
- Konsekvenser av omlegging av lektorprogrammene.

Forskning

- Planer for å styrke enhetenes forskergrupper, særlig i lys av kommende evaluering av humanistisk forskning i Norge (HUMEVAL) i 2025.
- Planer for å bedre legge til rette for sammenhengende tid til forskning.
- Planer for å styrke enhetenes forskningsformidling.
- Planer for å fremme internasjonalt forskningssamarbeid og forskermobilitet.

- Måltall og planer for søknader og tilslag til EUs grunnforskningsprogrammer (ERC, MSCA).
- Måltall og planer for søknader og tilslag til Forskningsrådets utlysninger.
- Planer for å utvikle initiativ for nye Senter for fremragende forskning (SFF).
- Planer for å fremme digital humaniora i enhetenes forskningsaktiviteter.
- Planer for å fremme innovasjon.
- Behov for rekrutteringsstillinger (ph.d.-stipendiater og postdoktor) knyttet til
 - Enhetens strategiske prioriteringer.
 - Rekrutteringsbehov.
 - Søknader om eksternfinansierte prosjekter.
- Planer for forskning knyttet til UiBs tematiske satsinger.
- Innvilgede CAS-prosjekter i perioden.

Forskerutdanning

- Planer for utvikling av emner på ph.d.-nivå
- Tiltak for å bedre gjennomføring i ph.d.-programmet
- Planer for arbeid med studiekvalitet i veiledning og opplæringsdel
- Planer for bruk av annet kvalifiserende arbeid (pliktarbeid) for ph.d.-kandidater

Forskningsinfrastruktur

Fakultetets strategi er å bli ledende innen digital humaniora og satse videre på humanistisk forskningsinfrastruktur.

- Behov og prioriteringer for organisering, drift, vedlikehold av eksisterende infrastruktur.
- Planer og ambisjoner for fremtidige satsinger på forskningsinfrastruktur.
- Anslag for forventede leiestedsinntekter og -kostnader i langtidsperioden.

Bemanning

- Vi er i en situasjon der vi sannsynligvis både må gå ned i antall faste, delte stillinger og redusere bruken av midlertidige ansatte. Det forutsetter enda strammere prioriteringer fremover. Vi ber derfor om innspill som er særlig relevante for fakultetets langsiktige ansettelsler.
- Informasjon knyttet til langsiktig, faglig bemanningsplan, f.eks.:
 - Planlagte avganger før ordinær pensjonsalder.
 - Forslag til forskuttering av avganger gjennom eksternfinansiering o.l.
- Prioriteringer av faste, delte stillinger. Hvilke stillinger vil enheten prioritere og hvorfor?
- Bruk av midlertidige stillinger:
 - Forventede vikarmidler knyttet til lovfestede permisjoner og lignende.
 - Tiltak for å få ned bruken av midlertidig ansatte.

Investeringer

- Planer for investeringer, inkludert investeringer i BOA
 - Enhetens planlagte nivå på investeringer i 2025. (gjelder utstyr som skal føres i balansen og avskrives)
 - Finansiering (annuum, øremerkede midler eller BOA-midler).

- Forslag til bygningsmessige tiltak og/eller investeringer i inventar og utstyr knyttet til ombyggings- og flytteprosjekter (sendes fra fakultetet i et eget innspill til EiA).

Areal

Eiendomsavdelingen har en egen prosess for budsjettinnspill angående arealer og bygningsmassen. Erfaringsmessig settes denne prosessen i gang noe senere enn resten av budsjettprosessen. Vi ber dere allerede nå å melde inn:

- Enhetens prioriterte arealbehov.
- Tilbakemelding på nødvendige tilpasninger og oppgraderingsbehov knyttet til undervisningsarealer og eventuelt andre studentarealer.

UiBs budsjettforslag for 2026

Eventuelle innspill UiB kan gi Kunnskapsdepartementet (KD) for budsjettåret 2026.

Foreløpige rammer for budsjett 2025

I vedlegg 5 finner dere, til orientering, foreløpige rammer for budsjett 2025. Vi venter også på rundskriv om konsekvensjustert ramme og innspill til endelig UiB-budsjett for 2025, som vi regner med å motta rundt 24.mai. I den forbindelse må vi ta forbehold om at UiB kan komme med andre og supplerende bestillinger knyttet til budsjettprosessen og dette brevet.

[Inntektsfordelingsutvalget](#) har kommet med sine anbefalinger og vi har forsøkt å videreføre endringer i eksisterende langtidsoppsett. Her må vi ta forbehold om feil, siden vi ikke har mottatt beregningsgrunnlag fra UiB sentralt enda.

Det er innarbeidet nye finansieringskategorier for studiepoengenheter. De fleste av våre emner ligger nå i kategori 1, mens fagområder som kan knyttes til lærerutdanning ligger i kategori 2.

Kat.	Fagområde	Sats
1	Humaniora, samfunnsfag, Jus og økonomisk- administrative fag	54 550
2	Realfag, teknologi, helse, sosial- og idrettsfag, lærerutdanning, utøvende kunst- og mediefag	81 800
3	Medisin, odontologi og veterinær	190 900

Fakultetet vil motta, eller bli trukket for, kandidatinntekter tilsvarende endring i gjennomføring på normert tid. For å beregne dette trenger vi antakelser om utvikling i kullstørrelser og endring i gjennomføring over tid. Dersom man forutsetter at det ikke vil være noen endring i gjennomføring på normert tid vil det heller ikke slå ut i resultatmodellen.

	Prosjekt	Fakultet	SUM
ERC	0,2	0,4	0,6
Annen EU	0,075	0,15	0,225
SFF	0,125	0,25	0,375
SFI/FME/FKB/SFU	0,1	0,2	0,3

Inntektsfordelingsutvalget har foreslått UiB-spesifikke resultatkomponenter knyttet til ekstra prestisjefylte prosjekter. Dette gjelder ERC og annen EU, SFF og SFI+

Til sist i skjemaet ber vi dere om å legge inn forventede BOA-inntekter under hver kategori i langtidsperioden.

Vedlegg 4 og 5 viser inntekter for eksisterende BOA-portefølje slik det ligger i systemet nå, og er ment som hjelp til langtidsbudsjetteringen.

Inputskjema

Vennligst fyll ut Excel-skjemaet i vedlegg 3 «Langtidsbudsjett 2025-2030» som inneholder resultatelementer for langtidsperioden til og med 2030. Dette tallgrunnlaget vil hjelpe oss til å beregne fremtidige inntekter og kostnader i langtidsbudsjettet. Dette datasettet er svært viktig for fakultetets prognoser på lang sikt. Innspillene må reflektere enhetenes planer og ambisjonsnivå for utdanning, forskning, formidling og innovasjon, som skissert over.

Innspill til ny budsjettfordelingsmodell ved fakultetet

Fakultetets egen budsjettfordelingsmodell er som nevnt under utarbeidelse, og det vil bli en egen høringsrunde på denne. Som en del av høringsprosessene vil det bli arrangert en foreløpig presentasjon av den nye økonomimodellen ved HF for fakultetsstyret den 18. juni og for instituttrådene den 19. juni. Fakultetsstyrevedtak av ny modell planlegges til 22. oktober.

I forbindelse med budsjettinnspillet er det anledning for enhetene til å komme med skriftlige kommentarer til det som har blitt presentert før fristen 26.juli.

Ta kontakt dersom noe er uklart i bestillingen.

Vennlig hilsen

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Annhild Fetveit
Seksjonssjef

Vedlegg

- 1 Tidsplan budsjettprosess
- 2 Inputskjema - Langtidsbudsjett 2025-2030
- 3 BOA-inntekter for eksisterende portefølje i langtidsperioden - overordnet nivå
- 4 BOA-inntekter for eksisterende portefølje i langtidsperioden - detaljert nivå
- 5 Universitetsstyresak 31/24 - Foreløpige rammer for budsjett 2025

Budsjettinnspel FoF 2025

Utdanning

Studiepoengproduksjonen ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier har hatt ei stor auke det siste tiåret, og ser no ut til å ha stabilisert seg på eit godt nivå. Me ser lyst på framtida til fagstudia i filosof og trur studiepoengproduksjonen har potensiale å forbetre seg ytterlegare:

- Me arbeider no med ei justering av bachelorprogrammet og årsstudiet i filosofi som primært har som mål å gi ein betre heilskap og tydelegare progresjon, men som også vil kunne gi auka poengproduksjon og betre gjennomføring. Det same gjeld forhåpentlegvis også følgjene av studieporteføljeprojektet til fakultetet
- I instituttstrategien heiter det at FoF skal "utvikle spesielt attraktive emnetilbud som også har potensial til å øke tilstrømningen av studenter fra andre fagområder og fakulteter." Det første av slike planlagde emne blir eit emne om *Etikk og kunstig intelligens* som skal gå frå våren 2025.
- Filosofifaget er populært både nasjonalt og internasjonalt, og dette viser seg også i søkjartala våre for 2024. Dersom me legg saman førstevalssøkjalar for årsstudiet (82) og bachelorstudiet (38), er me på ny rekord, faktisk over pandemiåret 2021.
- Målet er å opprette eit PPE-program, med oppstart hausten 2026. PPE har potensiale til å trekkje til seg spesielt dyktige studentar, slik at ikkje alle desse forsvinn til prestisjestudium andre stader. PPE vil også vere omfatta av ordninga *Tverrfakultære utdanningsprogrammer* i den nye inntektsfordelingsmodellen ved UiB, som me kjem tilbake til under her.

Fagstudiet har alt i alt god balanse mellom ressursbruk og ressurstilgang. Men satsing på PPE og nye attraktive emne kan gjere det nødvendig å kutte nokre emne på sikt.

Forsking

FoF har ein godt etablert forskingsgruppestruktur, med aktive og sterke grupper innanfor fleire felt. Instituttet har i fleire år hatt som strategi at alle stillingar, både faste stillingar og rekrutteringsstillingar, skal knytast til grupper. Dette er vidareført i instituttet sin nye strategiplan for 2023-2030, der det mellom anna heiter at FoF skal «satse på aktive forskingsgrupper i tildeling av midler og ressursar» og «bygge miljø på internasjonalt høgt nivå som kan konkurrere om SFF-status og ERC-tildelingar». Instituttet har likevel vurdert det slik at det ikkje er aktuelt på dette tidspunktet å melde inn SFF-initiativ.

I tillegg til det me veit om kva eksternfinansiering tyder for fakultet og universitet, er eksterne midlar også avgjerande for instituttøkonomien. Dei siste åra har instituttet meir i BOA-inntekter enn i annuum, men når prosjekt no tek slutt, vil det ramme instituttøkonomien hardt om ein ikkje får tilslag på nye. I tillegg har FoF få rekrutteringsstillingar ut frå størrelsen på instituttet, slik at eksterne prosjekt er spesielt viktig for tilgangen på rekrutteringsstillingar.

Målsettinga til FoF er å få tilslag på eit eksternfinansiert prosjekt kvart år (til dømes eit NFR-prosjekt annakvart år, eit ERC-prosjekt kvart fjerde år, og eventuelt andre typar prosjekt). Dette er ei ambisiøs målsetting, med tanke kor få filosofiprojekt som blir tildelt: det er ikkje uvanleg med berre 1-2 NFR-prosjekt til filosofi i Norge pr. år, og til dømes 1-2 ERC

Advanced Grants til filosofi i Europa pr. år. For å oppnå dette målet er det derfor nødvendig å få våre sterkaste fagpersonar til å søkje.

Ei utfordring ein møter på her, er rolla til forskingsgruppeleiarane og kva ansvar dei skal ha for å initiere og koordinere prosjektsøknadar? På basis av slike spørsmål har FoF også i strategiplanen at ein skal «utarbeide mandat for forskingsgruppeledere», samt «forvente at alle forskingsgrupper er aktive i søknadsskriving». Fakultetet har også eit punkt om «tydeligere forskningsledelse» i sin strategiplan. I løpet av 2024 gjennomfører me ei samling der målet er å utarbeide mandat for forskingsgruppeleiarar, avklarar leiarane si rolle i prosjektaktivitet. Dette skal også munne ut ein forpliktande plan for søknadsaktivitet i forskargruppene dei neste åra. Me ser lyst på sjansen for at nokre av desse vil få tilslag.

Instituttet har allereie no høve til å gi meir samanhengande tid til forskning for mange av dei som ønskjer det, men dei fleste vil når alt kjem til alt heller ha ei jamn fordeling av undervising året sett under eitt.

Forskarutdanning

Instituttet har som politikk at nye rekrutteringsstillingar skal knytast til forskingsgrupper. Instituttet ønskjer også å støtte opp om planlagde prosjektsøknadar med ekstra rekrutteringsstillingar. Men med tanke på omfanget av den planlagde søknadsaktiviteten ved instituttet dei næraste åra kan dette blir vanskeleg å oppnå med dei få stillingane me rår over. Som me har spelt inn tidlegare ønskjer instituttet derfor å få tildelt fleire av fakultetets rekrutteringsstillingar. Instituttet har ingen spesielle utfordringar knytt til gjennomstrøyming, underkjenning og fråfall hjå stipendiatane. Dei aller fleste leverer på tilnærma normert tid. Slik sett er det synd at FoF har så få stipendiatstillingar i høve til størrelsen på instituttet, noko som skuldast at studiepoengproduksjon på exphil og exfac ikkje tel med i beregningsgrunnlaget. Som me også har nemnd i tidlegare budsjettinnspel ønskjer me å få bruke av kvoten for postdoktorstillingar. Når me lyser ut postdoktorstillingar, får me rekruttert kandidatar av høg internasjonal klasse. Me ønskjer difor å prioritere postdoktor- framfor stipendiatstillingar når det er rom for dette.

FoF har gjort framlegg om to nye felles ph.d.-emne på HF, eit emne om etikk i høgare utdanning, og eit emne i formidling. Men ressursituasjonen gjer det vanskeleg med ambisiøse planar på dette feltet.

Bemanning

Instituttet har få avgangar frå fakultetsfinansierte faste stillingar dei neste åra. Den neste er etter planen i 2027, før det så kjem fleire avgangar frå 2030 og framover, om enn det her er usikkert kva ny aldersgrense i staten vil bety. Me er ikkje kjende med planlagde avgangar før ordinær pensjonsalder. Me hadde ein avgang i 2022, som ikkje er erstatta endå. Denne stillinga var delt mellom fagstudiet og exphil, om enn det har vore ei viss uklarheit om prosentane i denne delinga.

Som nemnd legg instituttet no planar for søknad om oppretting av eit PPE-program. Sidan det foreløpig ikkje følgjer nye ressursar med til PPE, må instituttet skape rom for dette ved å

omdisponere ressursar. Me vil likevel understreke at eit ambisiøst PPE-program av høg kvalitet vil måtte trenge nye stillingar på sikt. Den nye inntektsfordelingsmodellen ved UiB har eit eige punkt om tverrfakultære utdanningsprogram, som gir betre økonomisk utteljing for program som PPE. Me ber om at fakultetet tar initiativ ovanfor UiB sentralt for å få PPE inn under denne paraplyen, og så følgjer opp med å lyse ut ei fast stilling knytt til PPE.

På førstesemesterstudia har me hatt ein avgang i 2024 og får ein ny i 2025. Gitt den økonomiske situasjonen har det ikkje vore aktuelt med nye stillingar på exphil dei siste åra. Når talet på exphil-kurs no er tilbake til det normale, er det liten tvil om at exphil er underbemanna. For å redusere bruken av midlertidig arbeidskraft, må me difor måtte tilsette fleire i faste stillingar. Dersom ambisjonen er å redusere bruken av midlertidig tilsette monaleg, er det i realiteten ikkje noko alternativ til å tilsetje i faste lektorstillingar i åra som kjem. Vi vurderer det som svært lite realistisk med ytterlegare effektiviseringstiltak i tillegg til dei tiltaka vi har gjort dei siste år, og exphil har heller ikkje same handlingsrom som andre studietilbod til å redusere aktivitet i lys av ressursar.

På bakgrunn av dette ønskjer me å lyse ut to nye universitetslektorstillingar på ex.phil. tidleg i 2025. Med tanke på den nye, krevjande exphil-varianten på Juridisk Fakultet, bør ei ny exphil-stilling vere spesifikt knytt til dette fakultetet, sidan me her vil trenge ein kombinasjon av filosofisk og rettsvitskapeleg kompetanse. Den andre stillinga bør knytast til MN og kan sjåast i samanheng med eksternfinansiering innan vitskapsfilosofi. Med ny finansieringsmodell der finansieringskategori følgjer studentens program vil UiB få betrakteleg betre utteljing for exphil-studiepoeng i framtida. Desse midlane bør på ein eller annan måte kome exphil til gode.

Bemannings situasjonen på dei tidlegare ex.fac.-emna må me kome tilbake til når resultatet av studieporteføljeprojektet er klart.

Forskningsinfrastruktur

Wittgensteinarkivet (WAB) er no så godt som ferdig med det lokalt finansierte infrastrukturprosjektet sitt (WABe), der siktemålet var å utvikle ei nyutgåve av «Bergen Electronic Edition» (i samarbeid med Oxford University Press). Tildelinga av desse midlane har vore av uvurderleg verdi for arkivet, og har forsert arbeidet med ei nyutgåve med fleire år.

Vi nyttar her nok ein gong høvet til å peike på det urimelege i at drifta av Wittgensteinarkivet i realiteten må finansierast av FoF sine resultatinntekter, og frå og med 2025 vil vi be om at fakultetet delfinansierer drifta av arkivet med 90 000.

Investeringer

Instituttet har i skrivande stund ingen planar om investeringar i 2025, i alle høve ikkje av den typen som skal balanseførast.

Areal

FoF ønskjer å overta undervisningsrom 207 på Sydnesplassen 12/13. Vi har behov for fleire kontor plassar og dette kan vere eit godt 4-mannskontor (for stipendiatar, vikarlærarar og gjestar) og har oppretta dialog om dei praktiske sidene rundt dette med EIA og

Studieadministrativ avdeling. Slik vi ser det, er det berre minimalt behov for oppgraderingar i samband med dette, sannsynlegvis berre nokre IT-uttak i veggen.